

**ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2***
**TRANSFORMATIVE LEADERSHIP OF EXECUTIVES AFFECTING THE INTERNAL
QUALITY ASSURANCE OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS PRIMARY SERVICE AREA
OFFICE NAKHON SI THAMMARAT DISTRICT 2**

ณัฐพงศ์ จริตงาม*, สมปอง รักษาธรรม, วีระยุทธ ชาทะกาญจน์

Nuttapong Jaritngam, Sompong Raksatham, Werayut Chatakan

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Education Faculty, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6355701010@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาคุณภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยเทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น รวมทั้งสิ้น 268 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการถือหลักการยอมรับเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2) ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการให้การสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม และด้านการคาดหวังผลการปฏิบัติงานของผู้ตามในระดับสูง ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สามารถพยากรณ์ผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 90.30 และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีควรร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวางแผน ระดมความคิด นำองค์ความรู้มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และควรนำแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากสถานศึกษาอื่น มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ พัฒนา งานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้สูงขึ้น

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ประกันคุณภาพภายใน, คุณภาพการศึกษา

* Received April 26, 2023; Revised May 26, 2023; Accepted June 27, 2023

Abstract

The purpose of this research was to study the transformational leadership of school administrators. Study the quality of internal quality assurance of educational institutions. A study of the transformational leadership of educational institution administrators that affects the internal quality assurance of educational institutions. and to study the developmental approaches for transformational leadership of school administrators and internal quality assurance of educational institutions. Primary Educational Service Area Office Nakhon Si Thammarat District 2, using a survey research model The sample group was administrators and teachers under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 selected by stratified random sampling technique, totaling 268 people. Data were analyzed using statistics, percentage, mean, and standard deviation. Multiple regression. The research findings were as follows: 1) the transformational leadership of school administrators; Under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area, Area 2, it was found that the overall level was at a high level. Supporting the goal acceptance 2) The results of the internal quality assurance performance of educational institutions. Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 found that the overall level was at a high level. Standard 3: Student-centered teaching and learning process. 3) The transformational leadership of school administrators in supporting individual followers had the highest mean. intellectual stimulation The aspect is a suitable role model. and performance expectations of followers at a high level Affecting the internal quality assurance of educational institutions. able to predict the results of internal quality assurance of educational institutions at 90.30 percent; and 4) good educational institution administrators should cooperate with all relevant parties. Join together to plan, brainstorm, bring knowledge to develop learning management systematically. and best practices from other educational institutions should be adopted to be applied in determining learning measures, developing internal quality assurance work of higher education institutions

Keywords: Change Leadership, Internal Quality Assurance, Educational Quality

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทุก ๆ องค์การต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับสังคม การเมืองวัฒนธรรม ค่านิยม ข่าวสาร เทคโนโลยี และอื่น ๆ และผลจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบ สำหรับการเปลี่ยนแปลงในระดับองค์การในยุคนี้นี้มีใช้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือเปลี่ยนแปลงตามแฟชั่น หากแต่พบว่า ต้องมีการเปลี่ยนแปลงที่ต้องเปลี่ยนสภาพของตนเอง เพื่อไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ วีรยุทธ์ ชาตะกาญจน์ ที่ได้กล่าวว่า สถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มีผู้บริหารที่มีความสามารถในการนำบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยความสะดวก เป็นผู้นำ เป็นผู้สนับสนุน และเป็นผู้นำนวัตกรรม เข้ามาสู่สถานศึกษาและเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้า (วีรยุทธ์ ชาตะกาญจน์ , 2556) ซึ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการบริหารงาน ความอยู่รอดขององค์การจึงขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของผู้บริหารว่าจะมีศักยภาพในการบริหารองค์การให้บรรลุจุดหมายภายใต้สถานการณ์หรือบริบทได้มากน้อยเพียงใด ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

จึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่มีมาตรฐาน โดยจะต้องเป็นผู้นำ ผู้ประสานงานดำเนินการ พร้อมทั้งติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิด โดยใช้รูปแบบที่มีมาตรฐานสากล แม้ว่าการศึกษาของไทยจะมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามาแล้วก็ยังพบปัญหา ในการดำเนินการต่าง ๆ หลายประการ (รจนา มากชุมแสง, 2556)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นกฎหมายแม่บทที่ใช้เป็นหลักในการจัดการศึกษาของประเทศ ไทย ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานได้ดำเนินการตามภารกิจหลักของการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 1 มาตรา 9 และหมวด 6 มาตรา 47 - 48 และ 51 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เป็นหลักในการประเมินคุณภาพภายใน สำหรับหน่วยงานต้น สังกัดและสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองเชื่อมโยงการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก ต่อมาได้มีการออกประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม ตลอดจนการศึกษาเป็นกลไกพื้นฐานในการ พัฒนาคนและเป็นกระบวนการที่สังคมหวังพึ่งพาให้เป็นเครื่องมือในการเตรียมคน ในฐานะคลังปัญญาของ สังคมไทย ผู้ที่มีบทบาทสำคัญ คือ ผู้บริหารที่เปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน โดยใช้ความสามารถในการบริหาร กิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถสร้างความผูกพันให้เกิดการยอมรับและการมีส่วนร่วมของสมาชิก ต้องมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีการแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ สามารถโน้มน้าว จูงใจ ชี้นำให้ บุคลากร ในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจ ตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เกิดการรวมพลัง ประสานสัมพันธ์กันเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยนั้น รัฐบาลมุ่งให้คนไทยได้เรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาและการ เรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

ผลการสังเคราะห์คุณภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 ปีงบประมาณ 2564 พบว่า อยู่ในเกณฑ์ยอดเยี่ยม 30 โรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ดี เลิศ 86 โรงเรียน อยู่ในเกณฑ์ดี 54 โรงเรียน และอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 34 โรงเรียน ซึ่งในการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ อาทิเช่น มีผู้บริหารที่มีภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการพัฒนา องค์กรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีมีคุณภาพ มีส่วนทำให้ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในประสบผลสำเร็จ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการบริหาร จัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาหารือและดูแลให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม และเป็น แกนหลักในทุกขั้นตอนของการดำเนินการพัฒนาองค์กร

จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันโรงเรียนจำนวนมากที่ประสบปัญหาในดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เนื่องจากขั้นตอนการดำเนินงานไม่เอื้อต่อบริบทสถานศึกษา ส่งผลให้ไม่สามารถจัดการศึกษาให้กับนักเรียนได้อย่าง มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การบริหารงานจึงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนา สถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพราะฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลง จะสามารถช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานให้พัฒนาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษา ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของประเด็นปัญหาดังกล่าว จึงได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อศึกษาคุณภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตัวแปรต้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จากนั้นศึกษาการและผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร อาทิ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของเลทวูดและแจนซี (Leithwood & Jantzi, 1996) แล้วนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การระบุวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน 2) การถือถือการยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม 3) การให้การสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล 4) การกระตุ้นทางปัญญา 5) การเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม และ 6) การคาดหวังผลการปฏิบัติงานของผู้ตามในระดับสูง

ตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 มี 3 มาตรฐาน ดังนี้ 1) มาตรฐาน คุณภาพของผู้เรียน 2) มาตรฐาน กระบวนการบริหารและการจัดการ 3) มาตรฐาน กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบดูแลงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มประชากรโดยใช้เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) คัดเลือกจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ทั้งหมด จำนวน 202 โรงเรียน ซึ่งจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie & Morgan, 1970) จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้รับผิดชอบดูแลงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 268 คน ส่วนกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 4 จาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำนวน 10 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้วิจัยศึกษาหาความรู้พื้นฐาน กำหนดนิยามศัพท์ กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า สร้างแบบสอบถามตามมาตราส่วนมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert's Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) มีเนื้อหาครอบคลุม ขอบข่ายของการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพสถานศึกษา มีการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์หรือนิยามตัวแปรที่ตรงวัด (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อ อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของ Cronbach ซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) ของแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เท่ากับ 0.91 แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการจำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การระบุนิสัยทัศน์อย่างชัดเจน 2) การถือหลักการยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม 3) การให้การสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล 4) การกระตุ้นทางปัญญา 5) การเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม และ 6) การคาดหวังผลการปฏิบัติงานของผู้ตามในระดับสูง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 2 ประกอบด้วย 3 ด้าน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 2

2. แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ได้กำหนดประเด็นข้อคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 11 ข้อ โดยเปิดช่องว่างให้ผู้ให้ข้อมูลหลักตอบได้อย่างอิสระ (ชาย โพธิ์สีตา, 2554) การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม และเก็บข้อมูล

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยใช้แอปพลิเคชัน Google Form ส่งให้สถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ E-office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 268 ชุด

2.3 หลังจากส่งแบบสอบถามไป 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนคำตอบใน Google Sheet

2.4 เมื่อได้รับแบบสอบถามมาครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้ววิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นนำผลที่ได้ไปสรุปผลตามวัตถุประสงค์ อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะตามลำดับ

2.5 ผู้วิจัยติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยใช้แบบสัมภาษณ์

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้คืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง
2. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาตรวจสอบหาค่าร้อยละ และทำการแปลผลข้อมูลในแต่ละข้อ
3. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 มาตรวจสอบหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำผลคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาแปลผล แบ่งออกเป็น 5 ระดับโดยใช้เกณฑ์ของ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2554)
4. วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบพรรณนาโวหาร

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการระบุนิสัยทัศน์อย่างชัดเจน	3.86	.40	มาก
ด้านการถือหลักการยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม	4.09	.63	มาก
ด้านการให้การสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล	4.00	.64	มาก
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.04	.63	มาก
ด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม	4.07	.56	มาก
ด้านการคาดหวังผลการปฏิบัติงานของผู้ตามในระดับสูง	4.06	.59	มาก
รวม	4.02	.47	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .47) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการถือหลักการยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = .63) รองลงมาด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = .56) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการระบุนิสัยทัศน์อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .40)

2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	3.86	.57	มาก
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	4.01	.61	มาก
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.02	.62	มาก
รวม	3.96	.57	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .57) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกมาตรฐาน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .62) รองลงมา กระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .61) และคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .57)

3. ผลการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ปรากฏผลดังตารางที่ 3 และตารางที่ 4

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	sig
1	.950	.903	.901	.176	.000

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์ระดับสูง ($r=.950^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 90.30 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว ร้อยละ 90.10 และมีค่าความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 17.60

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Std.Error	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.277	.148		8.618	.063
ด้านการให้การสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล	.221	.041	.255	5.401	.000
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	-.141	.052	-.159	-2.696	.007
ด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม	1.002	.052	1.012	19.372	.000
ด้านการคาดหวังผลการปฏิบัติงานของผู้ตามในระดับสูง	-.185	.055	-.197	-3.351	.001

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวม (Y_{tot}) คือ ด้านการให้การสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล (X_3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X_4) ด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม

เหมาะสม (X_5) และ ด้านการคาดหวังผลการปฏิบัติงานของผู้ตามในระดับสูง (X_6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจากค่าต่าง ๆ ในตารางที่ 4 สามารถสร้างเป็นสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและในรูปคะแนน มาตรฐานได้ ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 1.277 + .221(X_3) + (-.141)(X_4) + 1.002(X_5) + (-.185)(X_6)$$

สมการถดถอยในรูปคะแนน มาตรฐาน

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = .255(X_3) + (-.159)(X_4) + 1.012(X_5) + (-3.351)(X_6)$$

สามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 90.30

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

ในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารให้ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องมีความพร้อมที่จะให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ มีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการนิเทศ ร่วมกันวางแผน ระดมความคิดร่วมกัน เพื่อนำองค์ความรู้มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ควรมีการจัดโครงการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนำมาตรฐาน ตัวชี้วัด ด้านผู้เรียนที่กำหนดในกฎกระทรวงเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาปรับใช้ในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาและครูทุกคนจะต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้มีความสามารถ มีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร และผู้บริหารที่ดีควรมีการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ด้านการจัดการองค์กร เพื่อนำแนวทางการปฏิบัติจากสถานศึกษาอื่น มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดมาตรการให้ครูทุกคนได้จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งด้านกายภาพ และสื่อเทคโนโลยีที่มีความพร้อมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบเต็มตามศักยภาพของตนเองให้ความสำคัญกับงาน วิชาการ รวมถึงมีการสร้างสิ่งแวดล้อม บรรยากาศ และวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดีและมีการกระตุ้นให้ครูดำรงไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรมและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีวิสัยทัศน์ในการกระตุ้นให้ครู จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ขำทิพย์ ที่สุกะ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและผลสำเร็จในการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และผลสำเร็จในการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและผลสำเร็จในการ

ดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในตำแหน่งที่ต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสำเร็จในการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = 0.871$) และ 5) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถ พยากรณ์ผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียน การสอน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 77.50 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 21886 (ข้าวิทย์ ที่สุกะ, 2564)

2. คุณภาพผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ส่วนใหญ่มีการเตรียมตัว เพื่อรองรับการประเมินภายนอก รอบที่ 4 ดังนั้นครูและผู้บริหารส่วนใหญ่จึงตระหนัก ถึงความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เช่น มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานชัดเจน การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองเป็นไปตาม รูปแบบที่ต้นสังกัดกำหนด ซึ่งทุกโรงเรียนต้องจัดทำรายงานตามสภาพความเป็นจริง เนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วน ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยมีการนำประโยชน์จากรายงานผลการประเมินตนเอง ไปใช้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยพร บุญใบ ที่ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านกำหนดภารกิจของโรงเรียน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้ (ปิยพร บุญใบ, 2563)

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการให้การสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม และ ด้านการคาดหวังผลการปฏิบัติงานของผู้ตามในระดับสูง ส่งผลต่อคุณภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งในภาพรวม พบว่ามีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก มีค่าระดับความสัมพันธ์ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.950$) สามารถทำนายผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมได้ร้อยละ 90.30 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว คิดเป็นร้อยละ 90.10 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนจะต้องอาศัยปัจจัย ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นส่วนส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัฐัญญา พรหมศรี ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก ด้านที่มีภาวะผู้นำสูงสุดได้แก่ การเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม และการถือคุณและยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด (ฐิริธญา พรหมศร, 2559)

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า ผู้บริหารต้องมีความพร้อมที่จะให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูอยู่เสมอ ประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการนิเทศ วางแผน ระดมความคิดร่วมกันเพื่อนำความรู้มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จัดโครงการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำมาตรฐาน ตัวชี้วัด ด้านผู้เรียนที่กำหนดในกฎกระทรวงเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาปรับใช้ในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนผู้บริหารและครูควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้มีความสามารถ มีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร และควรศึกษา เรียนรู้โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการจัดการองค์กรเพื่อนำแนวปฏิบัติจากสถานศึกษาอื่นมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดมาตรการให้ครูได้จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งด้านกายภาพ และสื่อเทคโนโลยีที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาภัทร ราชรักษ์ ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับ จากมากไปน้อย ดังนี้ การมุ่งผลสัมฤทธิ์การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การสื่อสารและการจูงใจ การมีวิสัยทัศน์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถทำนายได้ร้อยละ 75.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ปรียาภัทร ราชรักษ์, 2559)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จะต้องดำเนินการพัฒนารูปแบบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาเอง ที่สอดคล้องตามเกณฑ์ของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้สูงขึ้น อีกทั้งควรมุ่งพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพในมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ให้มีผลการประเมินที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ควรมุ่งพัฒนา เพื่อส่งเสริม ยกระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นระบบ ควรมีการมุ่งพัฒนา เพื่อส่งเสริม ยกระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ด้านการให้การสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม และ ด้านการคาดหวังผลการปฏิบัติงานของผู้ตามในระดับสูง เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นระบบ และควรมีการศึกษาองค์ประกอบ ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- ข้าวทิพย์ ทีสุภะ. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2554). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พินิจ.
- จิรัฐัญญา พรหมศรี. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพมหานคร : บริษัทสุวีริยาสาส์น จำกัด.
- ปรียาภัทร ราชรักษ์. (2559). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ปิยพร บุญใบ (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : แฮสออฟเคอร์มส์.
- รจนา มากชุมแสง. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอปะคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. (2564). รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). การจัดการระบบการบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552- 2561). กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30.
- Leithwood & Jantzi. (1996). Secondary school teachers' commitment to change: The contributions of transformational leadership. the American Educational Research AssociationAtlanta,GA.